

TUYÊN TRUYỀN, PHỔ BIẾN KIẾN THỨC VỀ SỞ HỮU TRÍ TUỆ TRÊN ĐÀI PHÁT THANH – TRUYỀN HÌNH TỈNH BR-VT

Cơ quan chủ trì: Trung tâm Tin học và Thông tin KH&CN tỉnh BR-VT

Chủ nhiệm đề tài: CN. Huỳnh Thị Thanh Triều

Thời gian thực hiện: Từ tháng 10/2014 đến tháng 9/2015

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Thực trạng hoạt động Sở hữu trí tuệ (SHTT) của tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu (BR-VT) ở hầu hết các ngành, các lĩnh vực đã được nhiều doanh nghiệp quan tâm đến việc đăng ký bảo hộ quyền đối với các loại tài sản trí tuệ của mình song chủ yếu là nhãn hiệu và một số ít là kiểu dáng công nghiệp và sáng chế, số doanh nghiệp tiến hành các thủ tục đăng ký xác lập quyền còn thấp. Mặc dù con số các doanh nghiệp này chưa nhiều song đây thực sự là những tín hiệu tốt về sự phát triển trong lĩnh vực SHTT.

Một trong những nguyên nhân quan trọng nhất của thực trạng này là một bộ phận rất lớn người dân BR-VT còn chưa nắm vững ý nghĩa, nội dung của cơ chế bảo hộ SHTT. Do vậy, việc đẩy mạnh tuyên truyền, phổ biến kiến thức về SHTT nhằm nâng cao nhận thức, góp phần điều chỉnh hành vi trong lĩnh vực SHTT của các doanh nghiệp, các cán bộ quản lý và của người dân là hết sức cần thiết. Và trong hoạt động tuyên truyền, phổ biến này, Truyền hình với những ưu thế truyền thông vượt trội của mình đóng vai trò vô cùng quan trọng.

Đây cũng chính là nguyên nhân để Trung tâm Tin học và Thông tin KH&CN (Sở KH&CN) triển khai dự án “*Tuyên truyền, phổ biến kiến thức về Sở hữu trí tuệ trên Đài Phát thanh - Truyền hình tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu*” nhằm góp phần giải quyết các vấn đề nêu trên.

II. MỤC TIÊU, NỘI DUNG THỰC HIỆN CỦA DỰ ÁN

1. Mục tiêu dự án:

- Thiết kế, xây dựng 24 chương trình truyền hình bao gồm: 04 tọa đàm và 20 chương trình phóng sự Sở hữu trí tuệ và cuộc sống (trong đó có 12 phim tình huống mới).

- Biên tập, xây dựng bộ ngân hàng câu hỏi (hỏi-đáp) gồm 200 câu trong cả 03 lĩnh vực SHTT (Sở hữu công nghiệp, quyền tác giả và quyền liên quan đến quyền tác giả, quyền đối với giống cây trồng) phục vụ cho các chương trình của dự án.

- Tuyên truyền một cách có hệ thống và dễ hiểu các thông tin về SHTT nhằm nâng cao nhận thức của các doanh nghiệp, người tiêu dùng, các nhà khoa học, nhà quản lý và cộng đồng về SHTT hướng đến mục tiêu am hiểu, chấp hành và thực thi pháp luật về SHTT.

- Hỗ trợ phát triển các giá trị tài sản trí tuệ của doanh nghiệp thông qua các hình

thức quảng bá trên các phương tiện truyền thông đại chúng.

- Tạo cầu nối giữa doanh nghiệp với các cơ quan xác lập quyền và cơ quan thực thi trong việc tư vấn, giải đáp những thắc mắc trong thực tiễn áp dụng và thi hành các quy định pháp luật về SHTT.

- Hỗ trợ quyền lợi người tiêu dùng trong việc nhận biết và lựa chọn sản phẩm; Cập nhật thông tin và kiến thức về thương hiệu, chỉ dẫn thương mại về các sản phẩm trên thị trường cũng như phân biệt hàng thật, hàng giả, hàng nhái, hàng kém chất lượng.

- Tạo thêm một sân chơi tương tác trên truyền hình dành cho khán giả thông qua việc khai thác và sử dụng hiệu quả chương trình “Chấp cánh Thương hiệu”.

2. Nội dung của dự án:

- Xây dựng kịch bản và tổ chức thực hiện 20 phóng sự về các vấn đề liên quan đến kiến thức SHTT.

- Xây dựng kịch bản và tổ chức thực hiện 04 chương trình tọa đàm với các chuyên gia để giải đáp những kiến thức về SHTT.

- Xây dựng kịch bản và tổ chức thực hiện 12 phim tình huống mới phù hợp với đặc thù riêng của BR-VT.

- Khai thác, sử dụng 07 phim tình huống từ những bộ phim tình huống của chương trình “Chấp cánh thương hiệu”.

- Xây dựng hệ thống câu hỏi - đáp về kiến thức SHTT phục vụ cho các chương trình của dự án.

- Thiết lập số điện thoại và địa chỉ liên hệ cho khán giả đăng ký tham gia.

- Điều tra khảo sát công chúng về tác động của các chương trình đã được phát.

III. KẾT QUẢ THỰC HIỆN DỰ ÁN

Trước khi triển khai các hoạt động của dự án, đơn vị chủ trì đã chủ động quảng bá giới thiệu chương trình “Sở hữu trí tuệ và cuộc sống” trên các phương tiện thông tin đại chúng, cụ thể như: giới thiệu chương trình, kêu gọi sự tham gia của các doanh nghiệp... trên Báo BR-VT, Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh BR-VT, các ấn phẩm thông tin Khoa học và Công nghệ BR-VT, Website Sở KH&CN; gửi thư mời tham gia chương trình cho các cơ quan, các tổ chức, cá nhân trên địa bàn tỉnh cùng phối hợp. Qua đó, người xem truyền hình biết được từ đây sẽ có một chương trình truyền hình chuyên về lĩnh vực Sở hữu trí tuệ và chủ động tham gia chương trình.

Chương trình “Sở hữu trí tuệ và cuộc sống” phát trên Đài Phát thanh - Truyền hình tỉnh số đầu tiên bắt đầu từ ngày 27/12/2014 cho đến ngày 10/10/2015 đã thu được những kết quả đáng kể. Chương trình đã thực hiện đúng tiến độ nội dung của dự án. Đơn vị chủ trì đã hoàn thành và cho phát sóng 24 Chương trình phim phóng sự và tọa đàm “Sở hữu trí tuệ và cuộc sống”; 19 phim tình huống trong đó có 12 phim tình huống mới và 07 phim tình huống được khai thác từ Chương trình “Chấp cánh Thương hiệu” của Cục SHTT cung cấp; Phát sóng 04 chương trình tọa đàm “Sở hữu trí tuệ và cuộc sống”; Đã xây dựng hệ thống câu hỏi - đáp về kiến thức Sở hữu trí tuệ phục vụ cho các chương trình của dự án; Thiết lập số điện thoại và địa chỉ liên hệ cho khán giả đăng ký tham gia; Điều tra khảo

sát công chúng về tác động của các chương trình đã được phát.

Với 24 phóng sự, tọa đàm được khai thác dưới nhiều khía cạnh khác nhau trong công tác xây dựng thương hiệu, việc thực thi Luật Sở hữu trí tuệ, những sản phẩm, những đơn vị làm tốt công tác bảo vệ tài sản trí tuệ. Những phóng sự, tọa đàm được phát trong chương trình đó là những tư liệu quý cho công tác phát triển thương hiệu doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh, là địa chỉ tin cậy cho việc giao lưu học tập kinh nghiệm trong công tác xây dựng và bảo vệ các giá trị tài sản cốt lõi của thương hiệu.

1. Thực hiện và phát sóng Chương trình phim phóng sự “Sở hữu trí tuệ và Cuộc sống”

1.1. Nội dung chương trình

Qua một năm triển khai thực hiện, dự án đã xây dựng và phát sóng 20 số phim phóng sự “Sở hữu trí tuệ và cuộc sống” với đủ các hạng mục theo một cơ cấu thống nhất để người xem tiện theo dõi suốt toàn bộ chương trình phát sóng, gồm các mục: Thông tin SHTT; Tiêu điểm SHTT; Ý kiến chuyên gia; Dành cho khán giả (với các chủ đề như sau: Dẫn nhập về tài sản trí tuệ và quyền SHTT, Bảo hộ nhãn hiệu hàng hóa, Đăng ký bảo hộ nhãn hiệu hàng hoá, Bảo hộ chỉ dẫn địa lý, Bảo hộ quyền sở hữu trí tuệ đối với giống cây trồng, Bảo hộ kiểu dáng công nghiệp, Thủ tục đăng ký Kiểu dáng công nghiệp, Chỉ dẫn thương mại trong kinh doanh (phần 1,2,3), Thương nhân và tài sản trí tuệ, Chỉ dẫn thương mại “Tên miền”, Một số vấn đề về quyền tác giả và quyền liên quan, Thủ tục đăng ký quyền tác giả và quyền liên quan, Bí mật kinh doanh, Tài sản nhãn hiệu - Tài sản của doanh nghiệp, Nông dân và tài sản trí tuệ, Bảo hộ quyền SHTT đối với giống cây trồng, Học sinh, sinh viên và tài sản trí tuệ, Sở hữu trí tuệ và Cuộc sống). Nhằm phục vụ nghiên cứu triển khai, quản lý và phát triển thương hiệu của doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh.

Trong 20 số phát sóng của chương trình, đã truyền tải gần 50 tin đến bạn xem truyền hình. Đưa tin về các sự kiện, có hình ảnh minh họa, trong đó kèm theo các bình luận, phân tích về các vấn đề có liên quan, cập nhật các tin tức trong và ngoài tỉnh qua các hội nghị, hội thảo; các sự kiện về việc đăng ký nhãn hiệu, cấp bằng sáng chế, các thương hiệu mạnh trong và ngoài tỉnh, các vụ vi phạm Luật SHTT, các hội thi có tuyên dương nhà sáng tạo,...;

Nhiều phóng sự nêu bật được những nội dung thực tiễn xã hội đang diễn ra như: việc xác lập quyền SHTT để bảo vệ thành quả nghiên cứu khoa học, thúc đẩy chuyển giao KHCN vào sản xuất, kích thích đầu tư và thương mại hóa sản phẩm nghiên cứu, đặc biệt là bảo vệ lợi ích chính đáng của nhà khoa học, nhà nghiên cứu, nhà sản xuất.

1.2. Thời lượng, thời gian phát sóng, tần suất thực hiện:

- Thời lượng phát sóng: 15 - 20 phút/chương trình.
- Tần suất thực hiện: 2 tuần/chương trình (Mỗi tháng phát sóng 04 lần gồm phát đi 02 lần và phát lại 02 lần cho 02 chương trình.)
- Thời gian phát sóng: 18h05 - 18h25 thứ bảy tuần thứ hai và thứ tư của tháng (phát lại vào 09h00 - 09h15 ngày thứ 3 của tuần kế tiếp).

1.3. Kết cấu chương trình:

- Nhạc hiệu, hình hiệu, logo, băng tên chương trình được Cục SHTT cung cấp cho Chương trình.

- Thông tin Sở hữu trí tuệ.
- Tiêu điểm Sở hữu trí tuệ (Phóng sự).
- Ý kiến chuyên gia (Được lồng ghép xuyên suốt kịch bản).
- Dành cho khán giả (Tương tác truyền hình thông qua các tình huống).

2. Thực hiện và phát sóng Chương trình Tọa đàm “Sở hữu trí tuệ và Cuộc sống”

2.1. Nội dung chương trình

Dự án đã thực hiện 04 tọa đàm với những chủ đề thiết thực như “Tài sản trí tuệ và quyền SHTT”, “Sáng chế: Một cơ chế sở hữu và bảo hộ ý tưởng công nghệ”, “Bảo hộ tài sản trí tuệ từ kết quả nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ hình thành từ ngân sách nhà nước”, “Khung pháp luật SHTT Việt Nam”. Các tọa đàm đã mời các chuyên gia về Sở hữu trí tuệ, các doanh nghiệp, các nhà khoa học, quản lý cùng tham gia trao đổi, phân tích và giải đáp những vấn đề liên quan đến SHTT và các vấn đề liên quan từ nhiều góc nhìn khác nhau của người tiêu dùng, doanh nghiệp, các nhà khoa học, cơ quan quản lý nhà nước, và các nhà tư vấn về SHTT,...

2.2. Thời lượng phát sóng, tần suất thực hiện:

- Thời lượng phát sóng: 30 phút/chương trình.
- Tần suất thực hiện: 01 chương trình/quý.
- Thời gian phát sóng: 9h00 - 9h30 thứ bảy tuần thứ 3 trong tháng thứ 3 của mỗi quý và phát lại.

2.3. Kết cấu và hình thức thể hiện:

- Phần hình hiệu và giới thiệu chương trình: Phát sóng nhạc hiệu, hình mục của Chương trình Sở hữu trí tuệ và cuộc sống, Phát thanh viên giới thiệu về tọa đàm.

- Phần đề dẫn: Người dẫn chương trình tọa đàm nêu vấn đề, giới thiệu các khách mời của tọa đàm.

- Phần phóng sự.

- Phần tọa đàm:

+ Phát sóng các phóng sự chèn để nêu thực trạng, đề dẫn vấn đề thảo luận;

+ Người dẫn chương trình nêu câu hỏi để các vị khách mời trả lời, nêu quan điểm của tổ chức và cá nhân;

+ Trao đổi giữa các vị khách mời về các vấn đề được nêu trong đề dẫn; Nêu các vấn đề nảy sinh; Trao đổi để tìm tiếng nói chung;

- Phần kết luận: Người dẫn chương trình tọa đàm tổng hợp ý kiến, kết luận, cảm ơn các vị khách mời và bạn xem truyền hình;

- Phần kết thúc: Logo, băng thông tin về cán bộ thực hiện chương trình.

2.4. Quy trình sản xuất và phát sóng chương trình tọa đàm.

3. Xây dựng và thực hiện 12 phim tình huống mới

Dự án đã dựng mới 12 phim tình huống phù hợp với đặc thù riêng của tỉnh BR-VT. Các phim tình huống được dàn dựng dưới dạng phim ngắn, thời gian từ 3-5 phút. Các

cảnh quay được thực hiện tại tỉnh phù hợp với điều kiện thực tế tại địa phương thông qua các diễn viên của Trung tâm Văn hóa Tỉnh. Các phim thể hiện nội dung của các tình huống phù hợp với kịch bản của từng chủ đề mà Chương trình phim phóng sự “Sở hữu trí tuệ và Cuộc sống” đã tuyên truyền nhằm giúp cho khán giả xem truyền hình dễ hiểu hơn các vấn đề cơ bản về SHTT và tham gia trả lời Chương trình một cách dễ dàng.

4. Khai thác 07 phim tình huống từ Chương trình “Chấp cánh Thương hiệu”

Dự án đã lựa chọn và sử dụng 07 phim tình huống thuộc Chương trình “Chấp cánh thương hiệu” do Cục Sở hữu trí tuệ cung cấp, được các thành viên Ban tư vấn nội dung kịch bản lựa chọn từ kho phim tư liệu của chương trình “Chấp cánh thương hiệu” nhằm đảm bảo nội dung và các câu hỏi phù hợp với tính chất, đặc thù tại địa phương. Các phim được lựa chọn cho từng số cũng phải đảm bảo nội dung phù hợp với kịch bản của từng số, tránh tình trạng rời rạc giữa các chuyên mục.

Các tình huống trong phim luôn gây cho người xem sự thích thú và vui nhộn với đội ngũ diễn viên nổi tiếng, đặc biệt ý nghĩa sâu sắc mà nội dung phim mang lại vô cùng to lớn, các nội dung luôn gắn với thực tiễn cuộc sống và liên quan đến SHTT được mọi người quan tâm.

5. Thiết lập số điện thoại và địa chỉ liên hệ cho khán giả đăng ký tham gia

- Chương trình đã thiết lập hệ thống điện thoại, email trực tuyến và địa chỉ liên hệ trực tiếp tham gia và trả lời câu hỏi của chương trình.

- Sau khi kết thúc dự án qua số điện thoại của chương trình đã thu hút được 344 khán giả gồm nhiều đối tượng khác nhau tham gia trả lời câu hỏi. Trong đó, có 18 giải nhất, 18 giải nhì và 13 giải ba. Mỗi giải nhất trị giá 500 ngàn đồng, mỗi giải nhì trị giá 300 ngàn đồng và mỗi giải ba trị giá 200 ngàn đồng.

- 24 chương trình được tích hợp trên Website của Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh BR-VT, ngoài các giờ xem trên kênh truyền hình địa phương, khán giả xem truyền hình có thể truy cập vào Website các số đã phát của chương trình để xem lại nhằm giúp cho bạn xem truyền hình nắm được những thông tin chính xác và đầy đủ nhất.

- Tính đến thời điểm này đã có 5.218 lượt người truy cập vào trang Web xem mục phim “Sở hữu trí tuệ và Cuộc sống”.

6. Xây dựng ngân hàng câu hỏi – đáp về kiến thức Sở hữu trí tuệ

Đã biên tập, xây dựng Bộ ngân hàng câu hỏi (hỏi-đáp) gồm 200 câu trong cả 03 lĩnh vực SHTT (Sở hữu công nghiệp, quyền tác giả và quyền liên quan đến quyền tác giả, quyền đối với giống cây trồng) phục vụ cho chương trình của dự án.

7. Điều tra đánh giá hiệu quả dự án

- Ban chủ nhiệm dự án đã thực hiện một cuộc khảo sát trên 100 người thuộc 03 nhóm đối tượng khác nhau về nhận thức Luật Sở hữu trí tuệ của người dân trên toàn địa bàn tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu:

Nhóm 1: Công chức, viên chức, lao động thuộc các cơ quan trong bộ máy Nhà Nước (Khảo sát 20 người).

Nhóm 2: Cá nhân, tổ chức, doanh nghiệp (Khảo sát 50 người).

Nhóm 3: Cán bộ nghiên cứu, giảng dạy, sinh viên các trường đại học (Khảo sát 30 người).

Đợt khảo sát nhằm lấy thông tin phục vụ cho việc đánh giá hiệu quả từ “Chương trình Sở hữu trí tuệ và cuộc sống trên Đài Phát thanh - Truyền hình BR-VT” được tiến hành trong tháng 8/2015 trên địa bàn tỉnh BR-VT. Sau khi kết thúc đợt khảo sát, Ban chủ nhiệm dự án thu về 100 phiếu/tổng số 100 phiếu phát ra. Các thông tin được cung cấp đầy đủ theo yêu cầu.

IV. KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ

1. Kết luận

Đây là một chương trình truyền hình nhằm tuyên truyền, phổ biến kiến thức về SHTT đến với đông đảo người dân và cộng đồng doanh nghiệp. Qua chương trình đã góp phần nâng cao nhận thức của các doanh nghiệp, đơn vị, cá nhân sản xuất - kinh doanh, dịch vụ trên địa bàn toàn tỉnh nói riêng và cả nước nói chung về lĩnh vực SHTT.

2. Kiến nghị

Với mục đích duy trì các kết quả của dự án thuộc Chương trình hỗ trợ phát triển tài sản trí tuệ của doanh nghiệp trên Đài truyền hình địa phương, tuyên truyền, phổ biến Luật SHTT vào đời sống nhân dân cũng như các doanh nghiệp, Chương trình “Sở hữu trí tuệ và cuộc sống” phát trên Đài Phát thanh - Truyền hình tỉnh BR-VT đã giúp các doanh nghiệp nắm bắt và hiểu rõ hơn quyền SHTT và lợi ích của Luật SHTT mang lại. Để duy trì các kết quả đã đạt được đơn vị thực hiện chương trình đề xuất kiến nghị:

- *Đối với Cục Sở hữu trí tuệ:*

Đưa nội dung tuyên truyền, phổ biến kiến thức về Sở hữu trí tuệ thành hoạt động sự nghiệp hàng năm của các tỉnh.

- *Đối với cơ quan Quản lý tại địa phương:*

+ Kết hợp với các trường để tổ chức các buổi tập huấn chuyên đề về SHTT cho học sinh, sinh viên.

+ Xây dựng đội ngũ cán bộ chuyên về SHTT ở cấp huyện, xã để trực tiếp hướng dẫn các doanh nghiệp, đơn vị, cá nhân sản xuất - kinh doanh đăng ký bảo hộ sản phẩm của đơn vị.

+ Tiếp tục tổ chức các buổi tập huấn, bồi dưỡng về Luật Sở hữu trí tuệ nhằm nâng cao trình độ nghiệp vụ, chuyên môn cho đơn vị thực hiện dự án một cách chuyên nghiệp hơn.

+ Tạo điều kiện thuận lợi cho đơn vị thực hiện dự án tiếp tục triển khai công tác tuyên truyền không chỉ về lĩnh vực SHTT mà tuyên truyền các lĩnh vực về Khoa học và Công nghệ trên các phương tiện thông tin đại chúng của địa phương.

- *Đối với Doanh nghiệp:*

+ Để chương trình thực hiện thành công, chính xác, nhanh chóng và chuyên nghiệp đòi hỏi doanh nghiệp cần tạo điều kiện, cung cấp đầy đủ thông tin để thực hiện chương trình.

+ Hiểu đúng, đầy đủ về ý nghĩa của chương trình nhằm quảng bá thương hiệu tránh

gây nhầm lẫn sang hình thức quảng cáo.

+ Phối hợp cùng với Ban biên tập chương trình để triển khai thực hiện, tránh gây ra các khó khăn và sự cố trong quá trình dựng phim.

+ Tích cực tham gia chương trình để quảng bá hình ảnh thương hiệu và đăng ký bảo hộ cho doanh nghiệp, giúp doanh nghiệp khẳng định được vai trò cũng như vị trí của mình trên thị trường. Phát huy tối đa, tạo lập tài sản trí tuệ xây dựng thương hiệu, thông qua chương trình để thu hút khách hàng càng nhiều hơn.

- *Đối với người tiêu dùng:*

Nâng cao kiến thức pháp luật về SHTT, từ đó định hướng, ứng dụng và khai thác tốt nhất lợi ích to lớn của quyền SHTT trong quá trình hoạt động sản xuất, kinh doanh. Mỗi một doanh nghiệp hay sản phẩm đều có chỗ đứng và vị thế trên thị trường nếu làm tốt công tác SHTT.

Cần thường xuyên theo dõi chương trình liên quan đến SHTT để hiểu hơn về Luật SHTT, góp phần nâng cao kiến thức cũng như hiểu biết về những hoạt động mà Luật SHTT mang lại trong đời sống. Nhận biết và lựa chọn sản phẩm đáp ứng được nhu cầu của người sử dụng. Trên thị trường các mặt hàng đa dạng và phong phú về chủng loại vì thế để lựa chọn sản phẩm đạt yêu cầu đòi hỏi người tiêu dùng phải là người nhanh nhạy, nắm bắt các loại sản phẩm đạt chất lượng để tránh mua phải hàng nhái, hàng kém chất lượng.